Redactiunea, Administratiunea și Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare Nr 22.
Scrisori nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimitŭ!
Birourile de anunciuri:
Brașovŭ, piața mare Nr. 22.
Inserate mai primescŭ în Viena *Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Oto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg*; în Budapesta: *A. V Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat*; în Frankfurt: *G. L. Daube*; în Hamburg: *A. Steiner.*
Prețul inserțiunilorŭ: o seriă garmondŭ pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LI.

„Gazeta" iese în fie-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
Pentru România și străinătate
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru și din afară și la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Brașovŭ:
la administrațiune, piața mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe șése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ și inserțiunile suntŭ a se plăti înainte.

Nr. 282. **Brașovŭ, Vinerĭ 23 Decemvrie** **1888.**

Cătră onorații cetitorĭ!

„*Gazeta Transilvaniei*" întră în anulŭ alŭ 52-lea alŭ esistenței sale.

Nenumĕratele dovedĭ de simpatiă și de încredere ce le-a primitŭ acestŭ organŭ de publicitate din partea Românilorŭ de pretutindenĭ cu ocasiunea aniversării a cincĭdecea a esistenței sale suntŭ cea mai viuă și mai puternică mărturiă pentru atitudinea sa politică și națională.

Răzimatŭ pe încrederea publicului românŭ și condusŭ de iubirea de patriă și de datoria ce o are cătră sfânta causă a românismului, organulŭ nostru n'a pregetatŭ de a aduce, mai alesŭ în cei dece anĭ din urmă, însemnate jertfe pentru a corespunde totŭ mai multŭ cerințelorŭ timpului și trebuințelorŭ cetitorilorŭ sĕi.

Astfelŭ dela 1 Ianuarie 1881 „*Gazeta Transilvaniei*" a începutŭ sĕ apară de trei orĭ pe sĕptĕmână totŭ cu prețulŭ de până atuncĭ, ér dela 1 Aprilie 1884 apare în fie-care di, érăși cu același prețŭ, căcĭ cei 2 fl. adăugațĭ acoperŭ numai cheltuielile înmulțite cu portulŭ postalŭ.

De atuncĭ încóce amŭ făcutŭ totŭ ce ne-a statŭ în putință spre a aduce îmbunătățirĭ atâtŭ în redactarea diarului câtŭ și în întocmirea sa esterióră, pentru care scopŭ amŭ isbutitŭ ca diarulŭ sĕ-șĭ aibă tipografia propriă.

Nu-i vorbă, multe se cerŭ astădĭ dela unŭ diarŭ, mai alesŭ când elŭ este chiămatŭ a servi causei unui poporŭ atâtŭ de multŭ prigonitŭ de sórte. Prin urmare nu putemŭ dice că amŭ ajunsŭ la capĕtulŭ îmbunătățirilorŭ.

Din contră, astădĭ când, ca nicĭodată până acuma, posițiunea diaristicei nóstre s'a agravatŭ; când atâtea loviturĭ sunt îndreptate asupra ei cu vehemență așa de mare; când procese peste procese, condamnărĭ la închisóre și amende în banĭ o împiedecă în munca și stăruințele ei de a da pe față tóte nelegiuirile, prigonirile și asupririle și de a lupta pentru recâștigarea drepturilorŭ poporului românŭ: se cere dela noi sĕ ne încordămŭ puterile cu îndoită energiă și sĕ continuămŭ lupta cu curagiu neînfrântŭ, întroducêndŭ nouĕ reforme, pentru ca „*Gazeta Transilvaniei*" nu numai sĕ corĕspundă mai multŭ chiămării sale, ci sĕ se facă cu putință ca principiile salutare naționale ce le propagă sĕ pótă pĕtrunde până și în coliba țĕranului.

Conduși de aceste vederĭ, voimŭ sĕ facemŭ și cu începerea anului viitorŭ mai multe esențiale ameliorărĭ în diarulŭ nostru.

Pe lângă programulŭ, ce l'amŭ observatŭ până adĭ la redactarea foii, suntemŭ deciși a cultiva mai multŭ și unele terene, cărora până acuma póte nu le-amŭ pututŭ da atențiunea cuvenită.

Spre scopulŭ acesta amŭ avutŭ fericirea a concentra împrejurulŭ nostru *unŭ numĕrŭ însemnatŭ de bărbați cu cunoscințe speciale*, carĭ vorŭ colabora regulatŭ la fóia nóstră, așa ca materialulŭ ce'lŭ va conține sĕ fiă câtŭ mai variatŭ, instructivŭ și acomodatŭ trebuințelorŭ poporului, nu numai pe tĕrĕmulŭ politicŭ, literarŭ și socialŭ, ci ținêndŭ deopotrivă sémă și de interesele sale din punctŭ de vedere alŭ economiei, educațiunei și higienei, alŭ afacerilorŭ sale cu autoritățile cu carĭ vine mai desŭ în atingere și alŭ trebilorŭ sale financiare și comerciale.

Afară de aceea câștigându-ne convingerea, că după împrejurările poporului nostru unŭ diarŭ cotidianŭ nu este în stare a pĕtrunde în tóte păturile sociale — parte mare din causa prețului lui — și astfeliu sciind că sĕ sémte trebuința de a i se face cu putință orĭ și cărui Românŭ, care scie ceti, ca sĕ fiă informatŭ despre interesele și trebuințele lui, **ne-amŭ decisŭ ca dela anulŭ nou 1889 înainte sĕ mărimŭ în modŭ destulŭ de însemnatŭ prin adausurĭ numerele nóstre cu data de Duminecă și sĕ le întocmimŭ și sĕ le redactămŭ astfelŭ, ca sĕ intereseze pe orĭ și ce cetitorŭ și sĕ se pótă abona și separatŭ.**

Deschidemŭ dér abonamentŭ la „*Gazeta Transilvaniei*", care deși mai bogată în materialŭ va costa ca și până acuma *12 fl. v. a. pe anŭ* și în deosebĭ pentru aceia, cărora împregiurările nu le értă de a abona întregŭ diarulŭ, deschidemŭ abonamentŭ separatŭ la *numerele cu data de Duminecă* ale „*Gazetei Transilvaniei*", carĭ vorŭ costa **pe anŭ numai 2 fl. v. a.**

Rugămŭ pe abonații noștri de până acuma, ca sĕ stăruiască pe câtŭ le va sta în putință în cerculŭ domniilorŭ lorŭ pentru lățirea „Gazetei Transilvaniei" precum și pentru rĕspândirea în poporŭ a numerelorŭ cu data Duminecă, ce se potŭ abona și separatŭ.

Redacțiunea.

(Anunciulŭ Administrațiunii pe pagina IV.)

Brașovŭ, 22 Decemvrie v.

Ne-amŭ ocupatu în trécĕtŭ de articulii retrospectivĭ ai foilorŭ ungurescĭ din Clușiu asupra anului 1888. A pututŭ vedé orĭ-cine cu ce culpabilă ușurință trecŭ peste cestiunile principale, mulțumindu-se a face șovinismŭ și a agita érăși în contra naționalitățilorŭ.

Sĕ nu crédă însĕ publiculŭ, că acéstă ușurință ar proveni din consciința ce ar avé-o agitatorii și șoviniștii ungurĭ, cumcă s'arŭ simți adĭ stândŭ pe o temeliă trainică. Ei îșĭ cunoscŭ slaba lorŭ putere, dér vorba românéscă: năravulŭ din nascere, lécŭ în lume n'are.

Ceea ce'i dóre de'i ustură și'i face sĕ n'aibă liniște nicĭ în somn e *cestiunea naționalitățilorŭ*. Și orĭ câtă silință șĭ-au datŭ de sigurŭ foile ungurescĭ sĕ-șĭ facă chefŭ de curcă bétă, n'au pututŭ sĕ'șĭ tăinuiască frica ce le stăpânesce, gândindu-se la ce gradŭ de înăsprire au adusŭ relațiunile cu naționalitățile deoparte purtarea lorŭ netrebnică, de altă parte ilegalitățile, nedreptățirile și persecuțiunile din partea guvernului.

Astfelŭ foile ungurescĭ din Clușiu, atingêndŭ cestiunea naționalitățilorŭ, dau fără voiă espresiune temerei și durerei lorŭ, că acéstă cestiune e o rană adêncă în a căreia vindecare mai că nu mai au speranță. Dér în locŭ de a cere regimului sĕ caute a-o rupe cu trecutulŭ și în locŭ sĕ-șĭ schimbe și ele atitudinea de până acum, ne dau a înțelege, că n'au de gândŭ sĕ renunțe la nenorocita lorŭ pornire, ci vorŭ merge orbesce înainte pe calea prăpastiei, precum se póte vedé din cele următóre.

Așa fóia kossuthistă „*Ellenzek*" serie:

„Dorimŭ și aceea, ca Sasulŭ, Românulŭ, Croatulŭ și Slovaculŭ sĕ 'nceteze odată cu sĕlbătăcita lorŭ ură de rassă. Sĕ fiă cu minte, sĕ socotéscă cu faptele și sĕ nu facă politică de scărăbușĭ, carĭ sbóră orbesce în părete. Cacĭ în adevĕrŭ, câte-unŭ scărăbușŭ póte isbi multe mii dn anĭ cu căpșorulŭ sĕu slabŭ zidurile istoriei ungurescĭ, fără sĕ pótă face spărtură în elŭ".

„In interiorulŭ Carpațilorŭ putemŭ trăi strălucitŭ, décă ne'nțelegemŭ pacĭnicŭ unii cu alții, ne lămurimŭ și ne încredemŭ unii într'alții ca cetățenĭ. In ceea ce formézǎ bunulŭ lorŭ dreptŭ nu suntŭ împedecațĭ de nimenea, unŭ dreptŭ întemeiatŭ d'a se plânge au numai acolo, unde și noi ne plângemŭ. Sórtea nóstră este comună, inimiculŭ nostru este comunŭ, viitorulŭ nostru este comun".

„Sĕ priméscă odată tóte conscințele acestei situațiunĭ. Sĕ vadă în fine odată, că aci este posibilŭ unŭ statŭ maghiarŭ. Sĕ nu mai alerge după luminĭ amăgitóre, care și așa nu suntŭ, decâtŭ unŭ aerŭ stricatŭ. Sĕ-șĭ bage'n capŭ, că într'unŭ statŭ numai o națiune politică póte fi — și acésta e cea maghiară; acéstă concepțiune trebue sĕ șĭ-o acomodeze și ei, apoi vorbéscă ei în orĭ-șĭ-ce limbă unii cu alții și cu Dumnedeulŭ lorŭ. Când vorbimŭ de națiunea maghiară, înțelegem și fracțiunile de rassă germană, slavă și română, care locuescŭ aci. Așa a fostŭ acésta de o miiă de anĭ, așa e adĭ și așa va fi în viitorŭ. Acésta e basa. Sĕ se pună în fine odată pe acéstă basă; celelalte vorŭ înceta de sine:

Repetila bugetară „*Kolozsvár*" se esprimă astfelŭ:

„Marea bólă a statului maghiarŭ, cestiunea naționalitățilorŭ, n'a dispărutŭ câtușĭ de puținŭ. Românii, Sașii și alții se luptă cu o însuflețire neobosită pentru programe politice, care suntŭ lipsite de basa legală și de rațiune. Pressa naționalitățilorŭ a folositŭ și în anulŭ acesta orĭce ocasiune posibilă și neposibilă, ca sĕ măréscă înstrăinarea, ba chiar ura cătră rassa domnitóre. E o rană durerósă acéstă cértă și sfadă mereu reînviată în interiorŭ, și procesulŭ consolidării statului maghiarŭ și dospirea totŭ mai cu efectŭ a simțĕmentului naționalŭ vindecă în cetulŭ cu încetulŭ rana."

„E încă departe timpulŭ, dela care putemŭ aștepta vindecarea totală a bólei, convertirea celorŭ rătăciți, comunitatea simțĕmintelorŭ în îndeplinirea datorințelorŭ publice, comunitatea desvoltării puterilorŭ. Dér și la încheiarea anului acestuia (1888) n'avemŭ motivŭ de-a ne încrede cu mai puțină consciință de sine, cu mai puțină consciință de țintă, în aceea, că dreptulŭ națiunei maghiare și marele ei puterĭ spirituale și morale vorŭ învinge în cele din urmă asupra nesănătóselorŭ nisuințe ale naționalitățilorŭ."

Vomŭ reveni asupra acestorŭ espectorărĭ ale foilorŭ ungurescĭ, ca sĕ le spunemŭ din nou, că amarŭ se'nșélă, décă totŭ mai credŭ în realisarea nisuințelorŭ lorŭ utopice și nebune.

Flotilă de rĕsboiu pe Dunăre.

„Neue freie Presse" a mai primitu din Pesta următórele amĕrunte telativŭ la înființarea unei flotile de rĕsboiu pe Dunăre:

Căpitanulŭ de fregată Schonta a fostŭ nu de multŭ aicĭ din ordinulŭ admiralului Sterneck, ca sĕ se informeze de intențiune propriă asupra raporturilorŭ locale ce suntŭ a se lua în conside-

rare la înfiinţarea flotilei. Numitulŭ oficerŭ a avutŭ să ia informaţiunĭ despre raporturile de navigaţiune pe Dunăre dela *Pojonŭ* până la *Orşova*, precum şi pe rîurile laterale *Tisa, Drava* şi *Sava*. Căcĭ flotila fluvială va avé să-şĭ extindă cerculŭ de activitate şi asupra afluenţilorŭ Dunării, întru câtŭ acésta va fi posibilŭ, respective întru câtŭ adâncirea apelorŭ va permite.

Flotila fluvială după disposiţiunile actuale va consta din 12 monitóre. Vorŭ fi aşadâră a se construi, afară de cele 2 monitóre în fiinţă, „Leitha“ şi „Maros“, încă 10 vase de rĕsboiu de felulŭ acesta. Pentru fiă-care vasŭ se vorŭ sistemisa 42 de marinarĭ, afară de aceea se vorŭ acuira mai multe vapóre, care vorŭ fi înarmate pentru a face în casŭ de lipsă serviciulŭ de recunóscere.

De aceea va fi necesarŭ a se sporì trupa marină cu 600 feciorĭ. In faptă se va şi clădì în apropierea fiitorului portŭ de érnă séu de rĕsboiu de pe Dunăre o casarmă pentru marinarĭ.

Monitórele vorŭ fi construite în regiă proprie de cătră administraţia marinei, dér nu în Pola, ci într'unŭ *stabilimentŭ nou*, care se va înfiinţa *lângă Dunăre*. Asemenea se va edifica şi o fabrică proprie de muniţiune şi materii explosive astfelŭ, că toţĭ articolii necesarĭ la înfiinţarea şi echiparea flotilei fluviale se vorŭ face lângă Dunăre. La acésta suntŭ normative nu în linia ultimă consideraţiunĭ strategice, bună-óră eventuala isolare a teritorului de rĕsboiu vamalŭ dela Pola.

In momentele de faţă capitala Ungariei are cei mai mulţĭ sorţĭ, că acolo vorŭ fi înfiinţate portulŭ de érnă şi portulŭ de rĕsboiu alŭ flotilei şi prin urmare şi schelele, casarma şi fabrica de materii exploasive. Dér hotărîrea definitivă nu este încă luată şi eventualŭ póte fi şi Raab-ulŭ séu Komarom-ulŭ séu alte locurĭ unde esistă raporturĭ militare favorabile, cum este pe braţulŭ Dunării dela Buda-veche séu Pesta-nouă.

Sorţii capitalei Ungariei suntŭ favorabilĭ prin aceea, că ea este unŭ oraş cu totulŭ deschisŭ, ceea ce deja pe la începutulŭ anilorŭ 70 a născutŭ ideea, părăsită după aceea, de a o fortifica.

Motivele, care au îndemnatŭ pe admiralulŭ Sterneck sĕ realiseze proiectulŭ din vorbă le-amŭ comunicatŭ deja. Cestiunea se află încă în stadiulŭ pregătirilorŭ, ér natura coercitivă a motivelorŭ punŭ mai pre susŭ de orĭ ce îndoélă, că delegaţiunile vorŭ avé a se ocupa deja în sesiunea dela primăvéră cu primele recerinţe ale acestei sporirĭ a puterii nóstre armate.

Acéstă sporire se póte face numai gradatim, dér probabilŭ se va purta de grije, ca în casŭ de lipsă flotila sĕ pótă fi formată numai decâtŭ, spre acestŭ sfîrşitŭ vor fi cumpărate şi echipate pentru serviciulŭ militarŭ mai multe vapóre — se vorbesce de 12 — dela societatea de navigaţiune pe Dunăre. In acestŭ casŭ se va plăti societăţii séu chirie séu întréga valórea vapórelorŭ.

Scopulŭ strategicŭ alŭ flotilei fluviale va fi sigurŭ defensivŭ, dér numai atuncĭ ilŭ va puté ajunge, décă anumite *puncte ale Dunării* vorŭ fi mai bine apĕrate prin fortificaţiunĭ ca în presentŭ, şi de aceea în legătură cu acéstă afacere se vorbesce şi de esecutarea astorfelŭ de *fortificaţiunĭ*.

Corespondentulŭ îşĭ ţine de datorinţă a accentua în modŭ deosebitŭ, că în aceste planurĭ şi disposiţiunĭ ale administraţiei armatei nu suntŭ a se căuta motive de îngrijire. Ele au emanatŭ numai din purtarea de grijă pentru tóte eventualităţile şi au devenitŭ actuale prin regularea Porţilorŭ-de-ferŭ. Acéstă regulare se va termina numai în decursŭ de 4 anĭ de ḑile, ér până atuncĭ probabilŭ că şi flotila fluvială austro-ungară va fi realisată.

SCIRILE ḐILEI.

Cu privire la scirea ce amŭ reprodus'o după ḑiarele unguresci din Clujiu în privinţa *bântuirei bólei egiptene de ochĭ între tinerimea dela scólele din Blaşiu*, d-lŭ medicŭ archidiecesanŭ din Blaşiu Dr. *Alesandru Popŭ*, în interesulŭ adevĕrului şi spre liniştirea părinţilorŭ şi a publicului românŭ, ne împărtăşesce, că nu a patra parte din tinerime este atinsă de susŭ amintita bólă, după cum vestescŭ tendenţiosŭ foile unguresci, ci din aprópe 700 scolarĭ *numai 4 suntŭ atinşĭ* în mĕsură mijlocie, nefiindu-le ameninţată vederea câtu'şĭ de puţinŭ, ér 48 suntŭ atinşĭ în gradŭ fórte micŭ şi suntŭ luaţĭ sub cură numai din consideraţiunĭ de precauţiune. D-lŭ Dr. Popŭ ne comunică totodată, că feriile Crăciunului pentru tinerime s'au prolungitŭ de astă-dată până în 20 Ianuarie inclusive, numai pentru ca în timpulŭ acesta sĕ se pótă lua tóte mĕsurile necesare contra lăţirei acestei bóle.

Precum se vede, corespondenţii din Blaşiu ai foilorŭ unguresci nu sciu decâtŭ sĕ alarmeze lumea cu scirĭ false şi tendenţióse.

***

Sub titlulŭ „Limba lui Gliga“ scrie reptila „Kolozsvar“: „Ladislau *Gliga*, colectorulŭ comunei *Deda*, n'a avutŭ alt defectŭ, decâtŭ că n'a sciutŭ „limba oficială a statului“ nicĭ în scrisŭ, nicĭ în vorbire. După ce însĕ atâtŭ articolulŭ de lege LIV din 1868, câtŭ şi art. de lege X din 1875 pretinde acestŭ lucru bagatelŭ, numitulŭ funcţionarŭ *a fostŭ datŭ afară din slujbă*.“

Bine bine, înainte numai cu persecuţiunile!

***

Episcopulŭ catolicŭ *Schlauch* din *Oradea-mare* s'a făcutŭ membru fundator alŭ Kulturegylet-ului din comitatulŭ Bihorŭ.

Ilŭ értă óre canónele sĕ se facă membru alŭ unei reuniunĭ politice agitatóre şi necreştinescĭ?

***

Suntŭ *transferaţĭ* din armata comună *în reserva landverului*: sublocotenenţii în reservă: Ionŭ *Solarŭ* din reg. 31 de inf., Ilarionŭ *Onciulŭ* din reg. 51 şi Rudolfŭ *Cobsă* din reg. 64; *în reserva honvedimei*: sublocotenenţii în reservă: Iuliu *Antoniu* din reg. 50, Ionŭ *Farcaşŭ* din reg. 51, George *Papŭ* din reg. 62, Iuliu *Herbai* din reg. 64 şi Virgilŭ *Barbolovicĭ* din reg. 82; capelanii militarĭ cl. II în reservă: George *Bărbatŭ* (Blaşiu), Moise *Sebastianŭ* (Clujiu), Eftimie *Maniu* (Fântâna), Aureliu *Florianŭ* (Blaşiu), Nicolae *Popovicĭ* (Gherla), Aronŭ *Tomas* (Alba-Julia), Simeonŭ *Ciuca* (Apahida), Vasilie *Oană* (Pianu-de-susŭ); medicŭ de batalionŭ în reservă: Dr. Emiliu cav. de *Puscariu* din reg. 2, Dr. Alexandru *Popŭ* dela spitalulŭ garnisónei din Sibiiu.

***

In curêndŭ se va publica în fóia oficială din Pesta, cum află „B. Korr“, o *ordinaţiune* a ministrului ungurescŭ de finanţe, în care se atrage atenţiunea *posesorilorŭ de drepturĭ de regalii*, că în înţelesulŭ legii privitóre la rĕscumpĕrarea regalielorŭ trebue sĕ'şĭ anunţe pretenţiunile lorŭ în scrisŭ la autorităţile financiare respective până la 30 Martie 1889, în casŭ contrarŭ perdŭ orĭ ce drept la despăgubire. In ordinaţiune se vorŭ enumĕra cu deamĕruntulŭ actele ce sunt a se alătura la cererea de despăgubire.

***

Din comitatulŭ *Mureşŭ-Turda* s'au oferitŭ numai 517 jugĕre catastrale pentru cultivarea de sfecle pe séma proiectatei fabrice de zaharŭ.

***

In *Nucetŭ* erau la 25 Decemvre n. 43 bolnavĭ de vĕrsatŭ; în *Vestemŭ*, totŭ până atuncĭ, din 23 bolnavĭ de vĕrsatŭ au muritŭ 2, s'au însănĕtoşatŭ 6; în *Sina*, din 80 bolnavĭ de vĕrsatŭ au muritŭ 5, s'au însănĕtoşatŭ 10; în *Rodŭ* din 90 bolnavĭ de vĕrsatŭ s'au însănĕtoşatŭ 14; în *Gârbova* au muritŭ 5, s'au însănĕtoşatŭ 15, au rĕmasŭ în tratare medicală 10; în *Pianu-de-susŭ* a muritŭ 1 bolnavŭ de vĕrsatŭ, 4 au rĕmasŭ în tratare; în *Făgăraşŭ* copii bolnavĭ de vĕrsatŭ s'au însănĕtoşatŭ, afară de 2 carĭ au rĕmasŭ în tratare. In următórele comune din comit. Mureşŭ-Turda: în *Bere* şi în *Beu* bântue între copii tusea măgărescă, din care causă scólele s'au închisŭ dela 24 Decemvre n., în *Măgheruşŭ* bântue difteria, în *Andreşenĭ* au muritŭ de tusea măgărească 7 copii, de scarlatină 2.

***

Reuniunea comercială şi industrială din Deva s'a disolvatŭ în urma unei hotărîrĭ a adunării generale.

***

Comisiunea pentru esamenele de advocaţĭ la tabla r. din *Tĕrgu-Mureşului* s'a constituitŭ pe anulŭ 1889 astfelŭ: preşedinte e Iosifŭ Schneider, preşedintele senatului tablei, ér vicepreşedinte e Alex. Vita, procurorulŭ generalŭ alŭ tablei.

Din camerele române.

D-lŭ deputatŭ *Ernest Sturdza* depune la biuroulŭ camerei o propunere subscrisă de mai mulţĭ deputaţĭ, prin carĭ cere sĕ se arate rĕmăşiţele ţĕranilorŭ, datorite pentru rĕscumpĕrarea clăcei. — Se admite urgenţa.

D-lŭ deputatŭ *Ionŭ Nădejde* interpeléză guvernulŭ în privinţa pămêntului ce era sĕ se dea în anulŭ 1881 locuitorilorŭ din mahalalele Iaşilorŭ şi în privinţa imaşului, pe care ilŭ deţinŭ mai mulţĭ arêndaşĭ pe nedreptŭ.

D-lŭ deputatŭ *D. Alexandrescu* cere dela guvernŭ ca sĕ vie câtŭ se póte de curêndŭ cu proiectulŭ de lege privitorŭ la suprimarea de taxă 5% asupra lefurilorŭ funcţionarilorŭ.

D-lŭ deputatŭ *Nicolae Blaremberg*, vorbindŭ în cestiunea rĕspunsului la mesagiu, protestă în contra acelora, carĭ au susţinutŭ că liberalismulŭ piere. Nu s'a făcutŭ esperienţa adevĕratului liberalismŭ în ţéră, decĭ nu póte peri. După părerea d-sale cabinetulŭ actualŭ e câtŭ se póte de constituţionalŭ. Alegerile pretutindenea, cu micĭ escepţiunĭ, au fostŭ libere (aplause). Camera până erĭ a datŭ esemplu de liberalismŭ în discuţiune şi décă Sâmbătă nu s'ar fi închisŭ discuţia aşa de repede, ea ar fi pututŭ sĕ serve de esemplu de liberalismŭ şi de toleranţă în ceea ce privesce libertatea discuţiei.

In privinţa formărei acestui ministerŭ şi împăcarea diferitelorŭ grupe din care elŭ se compune, d. N. Blaremberg îşĭ face reservele sale. Ḑice că suveranulŭ nu póte sĕ alégă pe miniştrii în afară de expresia parlamentului. Ministerulŭ nu este altŭ ceva, decâtŭ o comisiune a parlamentului. *Coróna* are numai o influinţă indirectă în alegerea miniştrilorŭ. Arată că după constituţia română tóte puterile statului, chiar şi Regele emană dela naţiune.

S'a ḑisŭ de pe banca ministerială, că suveranulŭ póte sĕ facă o politică esternă necunoscută de ţéră. O atare politică e câtŭ se póte de periculósă. Protestezŭ în modulŭ celŭ mai energicŭ în contra unei astfelŭ de politice, mĕ temŭ ca ea sĕ nu se înrădĕcineze în ţéra nóstră, căpĕtândŭ cetăţenia. Sunt sigurŭ, că guvernulŭ nu va putea sĕ facă nimica în cestiunea fortificaţiunilorŭ, în aceea a porturilorŭ-franco, în aceea a convenţiunilorŭ etc., tocmai pentru că în politica esterióră nu hotărăsce elŭ.

Critică rêndŭ pe rêndŭ proiectele guvernului, ḑice că tóte suntŭ reacţionare, din evulŭ mediu, că suntŭ plagiate

---

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS.“

(3)

Sĕrmanulŭ Guţă.

Novelă.

III.

Guţă păşia harnicŭ cătră locuinţa sa. Da ocolŭ prin tóte stradele oraşului, nu mai scia de elŭ încătrău apucă şi ce face, de'lŭ vede orĭ nu'lŭ vede cineva aşa eşitŭ din apele lui. Ce'i pasă lui Guţă? Elŭ, domnulŭ Zîmbreanŭ, feciorulŭ mamei sale şi iubitulŭ Mariei, se simţia fórte bine în noulŭ cercŭ de idei ce-lŭ împresóră. Tótă lumea îi părea mai frumósă, oraşulŭ mai veselŭ, şi ómenii mai cu vlagă. Se simţia de minune entusiasmatŭ pentru musică şi jocŭ, pentru serenade şi promenade şi îşĭ simţia inima alinată şi sufletulŭ mângăiatŭ. Mândru ca ostaşulŭ ce se întórce victoriosŭ dela rĕsboi, Guţă zîmbia tuturorŭ trecĕtorilorŭ, fie amicĭ, fiă necunoscuţĭ. Ce sĕ'i facĭ? Lui îi pria dragostea ca picurii de plóiă florilorŭ arse de dogorélă, şi îi pria cu atâtŭ mai vîrtosŭ, că scia pe Maria încântată de purtarea lui.

Şi cum mergea Guţă aşa, étă că în colţulŭ stradei ilŭ întâmpina unŭ prietinŭ alŭ sĕu, care îi întinde unŭ plicŭ cu o scrisóre. Surprinsŭ până la estremŭ, elŭ nu putŭ sĕ desfacă scrisórea până ce ajunse acasă. Când întră în odaia sa, pe masă vĕḑŭ trântită altă scrisóre şi o depeşă. Elŭ înmărmuri. Bucuriele de mai nainte i-se schimbară într'o sarbĕdă durere, când desfăcŭ tóte trei scrisorile în carĭ i-se comunica aceaşĭ nenorocire pentru elŭ: mamă sa era greu bolnavă şi'lŭ chema acasă.

Guţă suspinândŭ aşeḑă scrisorile în cutia sa pentru corespondenţe, eşi nu-mai decâtŭ afară, comandă o birjă, spuse gazdei sale sĕ închidă odaia după elŭ şi plecă numai decâtŭ.

Din mintea lui sburară de-odată tóte întêmplările ḑilei, speranţele amorului, Maria, întâlnirile ce plănuia, promisiunile şi tóte i-au peritŭ ca o nălucă. Naintea lui nu mai vedea decâtŭ unŭ desertŭ fără marginĭ şi în mijloculŭ desertului pe mamă-sa, pe iubita sa mamă, zăcândŭ pe patulŭ durerilorŭ, palidă de suferinţe, uscată de chinurile bólei şi întinḑêndŭ braţele după elŭ. Sgomotulŭ trăsurei îi cădea aşa de greu, i-se părea că aude clopotulŭ morţii, că înţelege din scârţăitulŭ róteloru, huruitulŭ sarbedŭ şi durerosŭ alŭ bruşilorŭ de ţĕrênă căḑêndŭ pe sicriulŭ mamei sale. Mintea i-se slăbia, creerii i-se clătiau în capŭ, ér ochii scăldaţĭ în lacremĭ simţia că i-se închidŭ de atâta obosélă. De două nopţĭ elŭ nu dormise. Erĭ cu cugetulŭ la Maria, adĭ cu gândulŭ la mamă-sa; erĭ ilŭ ducea inima de dragŭ, adĭ de supĕrare.

Inzadarŭ auḑia cântecul privighetórei, înzadarŭ de după colnice şi délurĭ auḑia doinele şi fluerile flăcăilorŭ şi pĕcurarilorŭ, nimicŭ nu-lŭ mişcau. Din tóte nu se lipia de sufletulŭ sĕu agitatŭ nimica afară de ţipetulŭ paserei morţii şi urletulŭ câte unui dulău, ce-lŭ auḑia trecêndŭ pe lângă marginea satului.

Ajunse acasă, întră repede la mamă-sa, pe care o află într'o stare mai puţinŭ primejdiósă de cum şi-o închipuia elŭ. Câtă mângăere pentru bietulŭ Guţă!

Cocóna Elisa Zîmbrénŭ, vĕḑêndu'şĭ odorulŭ, întinse mânile şi-lŭ sĕrută cu căldură.

„Totdéuna ai fostŭ bunŭ, scumpulŭ meu Guţă“, şopti ea încetŭ, „şi vei fi şi de aci înainte. Stăi décă ai venitŭ sĕ te privescŭ cu căldură, sĕ te sorbŭ din ochĭ şi sĕ-ţĭ sĕrutŭ obrajii cu nesaţŭ.“

„Voiu rĕmâné totŭ lângă tine, mamă dragă“, rĕspunse Guţă, „până când te voiu vedé sănĕtósă şi în urmă câtŭ vei dori.“

„Guţă dragă, şeḑĭ şi-mĭ vorbesce, vorbesce'mĭ ce ai mai păţitŭ, de ce nu îmĭ rĕspundeai la întrebările mele şi cum te simţĭ tu acum?“

Şi Guţă începŭ sĕ-i spună multe, multe fórte, până şi cele mai micĭ amĕnunte. Dér de-o vorbă se ferì. Er când îşĭ vorbì de casa, de scrisorile şi celelalte lucrurĭ ale sale, îşĭ aduse aminte de feréstra de peste drumŭ, de Maria şi de întêmplările de ierĭ, şi îi venia sĕ plângă. Gândea că Maria va suferi de depărtarea lui, se va mira cum de a plecatŭ aşa fără de veste şi-lŭ va bănui în fine că e svênturaticŭ şi fără inimă.

şi încă rĕu. Amŭ vĕḑutŭ ce suntŭ dênşii ca reformatorĭ, d-lorŭ vorŭ sĕ introducă socialismulŭ de statŭ.

Se pronunţă apoi în contra revisuirei constituţiei, în contra apanagielorŭ şi în contra legei electorale, după cum ea se află aḑĭ. Oratorulŭ cere lărgirea instrucţiunei şi votulŭ universalŭ.

S'a ḑisŭ că avemŭ o dinastiă, dér unde e moştenitorul? Incheind ḑice, că nu vede nicăirea duşmanulŭ decâtŭ pe malurile Rinului şi ale Spreei. Elŭ nu e nicĭ pe băncile ministeriale.

D-lŭ *G Vernescu*, ministrulŭ justiţiei, combate pe d. N. Blaremberg, arătându-i ce ḑice constituţia. M. Sa are dreptulŭ şi prerogativa, ca sĕ cheme pe orĭ şi cine la cârma statului. Nu sciu pentru a câtea óră sĕ mai repetămŭ aceste lucrurĭ. Inaintea alegerilorŭ, adecă cândŭ fostulŭ ministerŭ Th. Rosetti a fostŭ chematŭ la cârmă, atuncĭ a fostŭ unŭ guvernŭ neregulat, fiind-că avea numai încrederea Regelui, dér acum, când o are şi pe aceea a naţiunei, de sigurŭ că e câtŭ se póte de regulatŭ.

In privinţa politicei esterióre, nu se va face nimicŭ în contra voinţei naţionale. Nu e adevĕratŭ, că în politica esternă vomŭ urma întocmai politica d-lui I. C. Brătianu.

In ceea ce privesce politica internă, nu e adevĕrată asertiunea d-v., că cabinetulŭ actualŭ face socialismulŭ de statŭ, ci elŭ îşĭ face şi'şĭ va face mereu datoria.

Ca conclusiune, d. Vernescu apĕră şi susţine intervenţiunea statului într'unŭ modŭ câtŭ se póte de moderatŭ ḑicêndŭ: fiţĭ sigurĭ, d-lorŭ, că vomŭ face de tóte, numai pentru binele naţiunei (aplause).

D-lŭ deputatŭ *G. Panu* ḑice, că de o sĕptĕmână de ḑile se discută cestiunea asupra intervenţiei statului. Acestŭ principiu e vechiu câtŭ lumea, acelŭ alŭ neintervenţiei este nou cu totulŭ. Teoria neintervenţiei este în decadenţă, cu 50—60 de anĭ în urmă a fostŭ ea în flóre. Décă nu s'a pututŭ esplica atuncĭ, de ce veniţĭ cu elŭ acuma.

Şi industria şi comerciulŭ s'au desvoltatŭ, mulţămită intervenţiunei. Protecţionismulŭ actualŭ nu este decâtŭ totŭ aplicarea principiului intervenţiei. Acestŭ principiu s'a aplicatŭ de o mână de ómenĭ în paguba unei imense majorităţĭ. S'a nāscutŭ decĭ o reacţiune, nu în contra intervenţiei, ci în contra abusului ce se făcea cu dênsa.

Au începutŭ decĭ economiştii sĕ céră libertatea, egalitatea, fiecare sĕ fie stăpânŭ pe ródele muncei sale. Astfelŭ fiindŭ majoritatea săracă s'a găsitŭ în faţa unei minorităţĭ puternice şi bogate. Economiştii clasicĭ s'au entusiasmatŭ, din nefericire însĕ acéstă desvoltare a servitŭ majorităţei egoiste. Atuncĭ s'a născutŭ ideea intervenţiei. Massele se deşteptă aḑĭ, dênsele au începutŭ sĕ devie o forţă politciă.

Actualmente principiulŭ intervenţiei a devenitŭ o ustopiă. D-lŭ Al Lahovarĭ este în contra intervenţiei, în faptŭ este însĕ intervenţionistŭ. Dovadă proiectulŭ d-sale de lege agrară.

După rĕscóla agrară, tótă lumea cere sĕ se facă ceva, chiar şi ceva mai reacţionarŭ. Cere ca Statulŭ sĕ intervină câtŭ se póte de multŭ şi de largŭ şi sĕ facemŭ ceva pentru ţĕranĭ.

D-lŭ deputatŭ *Moise Pacu* cere sĕ se îmbunĕtăţéscă sórtea preoţilorŭ. D-sa cetesce unŭ memoriu în acéstă privinţă.

Rĕspunsulŭ la mesagiu a fostŭ apoi votatŭ de maioritatea camerei.

D-lŭ deputatŭ N. *Blarembergŭ* depune unŭ proiectŭ de lege prin care cere sĕ se acorde unŭ creditŭ de 200,000 lei, pentru a se veni în ajutorulŭ comitetului organisatorŭ românŭ alŭ esposiţiei din Parisŭ. (Aplause).

D-lŭ deputatŭ *Pleşoianu* îşĭ desvoltă interpelarea sa în privinţa convenţiunei comerciale cu Austro-Ungaria. Ḑice că ţéra întrégă aştéptă ca sĕ se închee acéstă convenţiune.

D-lŭ *P. P. Carpŭ*, ministru de esterne, ḑice că în curêndŭ se vorŭ reîncepe tratativele. Din nenorocire însĕ, o cestiă economică la noi în ţéră se preface în una politică. De asemenea şi cu acéstă cestiune. D. Carpŭ arată apoi, că punctulŭ asupra căruia nu se póte înţelege guvernulŭ român cu Austro-Ungaria, este esportulŭ vitelorŭ române în monarchia nóstră.

In senatŭ se nasce asupra indigenatului d-lui Ziegler, farmacistŭ din Giurgiu, o discuţiune la care iau parte mai mulţĭ senatorĭ. Indigenatulŭ nu se votează. (Va urma.)

Intêmplări diferite.

Tristă amintire de Crăciunŭ. Urmările primejdióse ale beţiei s'au simţitŭ durerosŭ între locuitorii din comuna românéscă Tirimia-mare în urma unui nou casŭ de nefericire întêmplatŭ acolo în prima ḑi a Crăciunului ungurescŭ. Étă ce ni-se scrie în privinţa acésta: Solgăbirĕului Horvát din cerculŭ Ernotului i-a trăsnitŭ prin capŭ sĕ trimită o gratulare de anulŭ nou unui amicŭ alŭ sĕu în Pesta. Că ce feliu de gratulare o fi avutŭ de gândŭ sĕ facă numitulŭ solgăbirĕu, anumit nu se pótesci, ajunge a spune numai, că lui nu i-a fostŭ de ajunsŭ o singură iscălitură, ci şĭ-a trimisŭ, şi încă tocmai în ḑiua de Crăciunŭ, pe pandurulŭ şi vizitiulŭ sĕu în Tirimia-mare cu scopulŭ ca sĕ adune câtŭ mai multe iscăliturĭ. Aceştia au sositŭ în Tirimia beţĭ, pandurulŭ, sosindŭ aci, lăsă trăsura în grija vizitiului, ér elŭ se dusĕ la cârciumă pentru ca sĕ se îmbete şi mai rĕu. In trăsură îşĭ lăsă pandurulŭ şi puşca sa încărcată, cu douĕ ţevĭ. Vizitiulŭ, care încă era chirchilitŭ de beutură, luă puşca din trăsură cu scopulŭ ca s'o ducă în casa unde era încuartiratŭ. Puşca însĕ se descărcă în mâna netrebnicului vizitiu şi nimeri dreptŭ în peptŭ pe văcarulŭ domnescŭ Filonŭ Trifu, care imediatŭ muri. La secţionare medicii scóseră din cadavrulŭ nefericitei victime 30 de sburăturĭ. — Étă unŭ Românŭ, căḑutŭ victimă beţiilorŭ de Crăciunulŭ ungurescŭ!

Impuşcaţĭ de gendarmĭ. Din Filpişulŭ mare (botezatŭ de „patrioţĭ" Magyar-Fülpes), comitatulŭ Mureşŭ-Turda, se scrie reptilei Kolozsvár", că primăria de acolo vrêndŭ sĕ închidă o cârciumă, pentru-că s'a aflatŭ că a mĕsuratŭ falsŭ vinulŭ, a cerutŭ întrevenirea gendarmilorŭ. O cétă constătătóre din vre-o 20 de ómenĭ, nevoindŭ sĕ lase a se închide cârciuma, au săritŭ asupra gendarmilorŭ. Gendarmii au împuşcatŭ asupra mulţimei. Pe unŭ omŭ l'au împuşcatŭ în şoldŭ, trântindu-lŭ îndată la pămêntŭ, ér pe altulŭ glonţulŭ l'a nimeritŭ în pieptŭ, rănindu-lŭ de mórte. Prin asta liniştea fŭ restabilită.

Statistica ḑiarelorŭ.

Maghiarulŭ Szinnyei Jozsef a compusŭ o statistică a ḑiarelorŭ apărute în Ungaria la prima Ianuarie 1888. După acéstă statistică numĕrulŭ ḑiarelorŭ unguresci apărute în Ungaria şi Transilvania la 1 Ianuarie 1888 a fostŭ de 561, mai multe cu 22 ca în anulŭ precedentŭ. Dintre acestea, ḑiare politice cuotidiane suntŭ 21, politice sĕptĕmânale 41, ḑiare ilustrate cu cuprinsŭ variu 3, bisericescĭ şi şcolastice 38, beletristice 13, humoristice 11, foi de specialitate 110, foi din provinciă fără conţinutŭ politicŭ 130, foi de anunciurĭ 5, scrierĭ periodice 153, foi mixte suplenitóre 36.

Literatura ḑiaristică maghiară datéză dela 1780, când a apărutŭ primulŭ ḑiarŭ ungurescŭ în Pojunŭ, sub titlulŭ „Magyar Hirmondo"; în Budapesta numai la 1788 a apărutŭ primulŭ ḑiarŭ ungurescŭ „Magyar Merkurius", a doua fóiă ungurésca apărută în Budapesta a fostŭ „Hazai tudositások" (1806).

In 1830 erau 10 ḑiare unguresci, în 1840—20, în 1848—49 86, în 1850 însĕ numai 9. Cu începutulŭ erei constituţionale ḑiaristica maghiară luà unŭ avêntŭ cu totulŭ nou, aşa că la începutulŭ anului 1888 se aflau în Budapesta 249 ḑiare unguresci, ér în provinciă 311 şi în străinătate 1.

Interesante suntŭ datele ce le comunică statisticulŭ ungurŭ cu privire la ḑiarele nemaghiare apărute în Ungaria. Astfeliu, după datele comunicate de elŭ, la începutulŭ anului 1888 au apărutŭ în Ungaria 126 ḑiare în limba germană, faţă cu 146 câte erau la începutulŭ anului 1887; 39 în limba slavă, faţă cu 40 anulŭ trecutŭ; 22 în limba română, faţă cu 30 anulŭ trecutŭ, 6 în limba italiană, faţă cu 8 an. trecutŭ; 1 în limba evreă, faţă cu 1 an. tr; 3 în limba francesă, faţă cu 3 an. tr. Cu totulŭ 197 ḑiare nemaghiare, faţă cu 228, câte erau la începutulŭ anului precedentŭ

In sensulŭ acestei statistice, pe 10,989 individĭ carĭ vorbescŭ ungauresce, se vine unŭ ḑiarŭ ungurescŭ, pe 14,273 Germanĭ unŭ ḑiarŭ germanŭ; pe 71,782 de Slavĭ unulŭ slavŭ; şi pe 105,626 Românĭ unulŭ românŭ.

In statele unite americane totŭ pe 5038 individĭ se vine unŭ ḑiarŭ, în Elveţia totŭ pe 5046 ómenĭ, în Dania totŭ pe 6144, în Belgia totŭ pe 7182; în imperiulŭ germanŭ totŭ pe 8262; în Francia totŭ pe 8788; în Scandinavia totŭ pe 16,400; în Britania-mare totŭ pe 17.709; în părţile austriace totŭ pe 18,078; în nlanda totŭ pe 20-007; în România (unde se află 102 ḑiare şi scrierĭ periodice) totŭ pe 52,706 locuitorĭ se vine unŭ ḑiarŭ; în imperiulŭ rusescŭ (cu escepţiunea Finlanda) aparŭ 275 ḑiare şi scrierĭ periodice, venindŭ totŭ pe 283,198 locuitorĭ unulŭ: Pe întregŭ pămêntulŭ aparŭ 81,000 ḑiare şi scrierĭ periodice, venindŭ totŭ pe 48,034 locuitorĭ unulŭ.

Astfelŭ în Ungaria aparŭ cu totulŭ 715 ḑiare şi scrierĭ periodice, venindŭ totŭ pe 18,111 locuitorĭ unŭ ḑiarŭ.

„ALBINA" institutŭ de creditŭ şi de economii.

Filiala Braşovŭ.

Conspectulŭ operaţiunilorŭ de cassă în luna Decemvre 1888.

Intrate:

Numĕrar cu 30 Nov. 1888	fl.	14,391.17
Depunerĭ spre fructificare .		95,165.15
Cambii rĕscumpărate. . .		117,397.55
Conturĭ curente		45.830.94
Imprumuturĭ pe producte .		2,601.61
Imprumuturĭ pe efecte şi alte împrumuturĭ		1.621.—
Monetă		6.976.48
Interese şi provisiunĭ . .		5.029.76
Comisiunĭ.		56.82
Diverse		37.379.90
	fl.	326.450.38

Eşite:

Depunerĭ spre fructificare .	fl.	86.932.04
Cambii escomptate . . .		127.697.45
Conturĭ curente.		41.504.88
Imprumuturĭ pe producte .		2621.84
Imprumuturĭ pe efecte şi alte împrumuturĭ . . .		3321.—
Monetă		7347.09
Interese şi provisiunĭ . .		451.59
Comisiunĭ.		56.82
Diverse		30.738.71
Spese şi salare.		1248.69
Numĕrarŭ cu 31 Decemv. 1888		24.530.27
	fl.	326.450.38

V. Bologa, m. p. dirigentŭ. **N. P. Petrescu** m. p. adjunctŭ.

V. Gămulea, m. p. comptabilŭ.

TELEGRAMELE „GAZ. TRANS."

(Serviciulŭ biuroului de coresp. din Pesta)

Belgradŭ, 3 Ianuarie. Scupcina a primitŭ proiectulŭ de constituţiă cu 494 contra 13 voturĭ. La desbatere au luatŭ toţĭ conducĕtgrii partidelorŭ pentru proiectŭ. Aḑĭ se închide sĕrbătoresce Scupcina printr'unŭ discursŭ alŭ tronului.

Bruxela, 3 Ianuarie. Vorbirea de anulŭ nou a Regelui esprimă cea mai firmă perspectivă în menţinerea păcii.

Cursulŭ la bursa de Viena

din 2 Ianuarie st. n. 1888.

Renta de aurŭ 4%	103.10
Renta de hârtiă 5%	93.90
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare .	143.70
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune) . .	98.10
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune) . .	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune) . .	117.—
Bonurĭ rurale ungare	104.—
Bonurĭ cu clasa de sortare	104.—
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timişŭ . . .	103.75
Bonurĭ cu cl. de sortare	103.75
Bonurĭ rurale transilvane	104.—
Bonurĭ croato-slavone	104.—
Galbenĭ împĕrătescĭ	5.68
Napoleon-d'orĭ	9.52½

Editorŭ şi Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureşianu.

Tăcerea şi trista disposiţiă a lui Guţă născură în cocóna Elisa óre-care nedumerirĭ.

„Ce-ţĭ este ţie. Guţă dragă, de ce tacĭ aşa de-odată? La ce te gândescĭ, de ce eştĭ aşa de tristŭ?" îlŭ întreba mamă-sa.

Dér elŭ făcu din umerĭ şi nu rĕspunse nimicŭ.

Trecură încă vr-o câteva ḑile, o sĕptĕmână şi dóră mai multŭ şi Guţă totŭ aşa era, pe cândŭ mamei sale începu sĕ'i fiă bine, sĕ se scóle din patŭ, sĕ umble prin casă şi sĕ mai pună câte cevaşĭ la cale. Peste douĕ sĕptĕmânĭ era aprópe restaurată.

Din ce mergea spre însănĕtoşare cocóna Elisa, Guţă totŭ mai multŭ începea sĕ viseze de întêlnirile ce le va avé cu Maria, de vorbele ce şi-le vorŭ spune, şi de dragostile ce le vorŭ urḑi. Ar fi vrutŭ sĕ'i scrie, dér nu putea, fiindcă mamă-sa era totŭ în urma lui şĭ-apoi nicĭ nu se cuvenia ca după o simplă întêlnire sĕ-'i scrie îndată.

Umbla decĭ Guţă încóce şi în colo, neodihnitŭ, neastâmpăratŭ, purure melancolicŭ şi ca eşitŭ din fire. Sĕrmanulŭ Guţă! Ce sĕ'i facĭ inimei décă-ţĭ poruncesce, când mintea nu-i acasă?

Intr'o diminéţă se sculà aşa de obositŭ, ca şi cum ar fi făcutŭ cine scie ce lucrurĭ marĭ. Raḑele sórelui băteau în feréstra odăi isale când treḑitŭ elŭ privia cu duioşiă afară spre curte, amintindu-şĭ feréstra Măriórei. I-ar fi venitŭ sĕ plângă, décă mamă-sa n'ar fi întratŭ la elŭ sĕ-i spună, că multă vreme a trecutŭ de când se află dusŭ dela carte şi că n'ar strica sĕ plece câtŭ mai curêndŭ. Guţă însĕ privia înochii ei blânḑĭ şi milostivĭ şi nu ḑicea o vorbă; numai din când în când ofta.

Cocóna Elisa băgà de sémă că în ofturile lui se află ceva fórte particularŭ.

Ilŭ luà de scurtŭ şi-lŭ încurcà cu vorba pe bietulŭ Guţă încâtŭ ea putu sĕ înţelégă, care era dorulŭ ce-lŭ muncea. Deoparte mâhnită de acéstă descoperire, de altă parte îngrijată de sórtea fiu-sĕu, îlŭ povăţuì sĕ bage de sémă ce face, sĕ fiă cu minte şi sĕ nu se nenorocéscă. Printr'unŭ paşŭ nechibzuitŭ şĭ-ar puté tăia gâtulŭ într'unŭ firŭ de pĕrŭ.

„Gândesce-te, că ai o mamă, care nu doresce altceva decâtŭ sĕ te vaḑă fericitŭ; la tine îi e tótă gândirea şi inima, trăesce numai pentru tine. Nenorocirea ta ar fi o lovitură de mórte pentru ea. Dér am încrederea, că mĕ vei scutì de o asemenea lovitură şi că nu'mĭ vei rĕsplătì cu suferinţe şi cu mâhnirĭ iubirea şi îngrijirea mea pentru tine", ḑise cocóna Elisa, şi eşì din casă, lăsândŭ pe Guţă cu lacrimile în ochĭ.

In ḑiua următóre Guţă plecà, după ce mamă-sa îlŭ sărutà ferbinte şi-lŭ sfătuì din nou sĕ fiă chibzuitŭ în tóte faptele lui.

Negurile de tómnă învĕluiau oraşulŭ ca unŭ vĕlŭ abia străvĕḑĕtorŭ. Zidirile, unele albe, altele sure, pluteau ca visurile albe într'o lume négră. Când ajunse la cuartirulŭ sĕu, Guţă se simţia fórte deprimatŭ, vĕḑêndŭ că peste drumŭ ferestrele suntŭ închise şi nu dă nimicŭ nicĭ unŭ semnŭ de viéţă. Abia târḑiu îşĭ aduse aminte de vorbele bĕtrânei, că-şĭ vorŭ închiria o altă locuinţă într'o stradă unde nu e atâta frecuenţă, într'unŭ locŭ mai dositŭ. Dér Guţă umbla înzadarŭ sĕ afle locuinţa lorŭ. Era par' că unŭ farmecŭ, că orĭ câtŭ visita teatrulŭ, seratele artistice şi tóte convenirile, unde gândea că o va întêlni, pe Maria niciodată n'o vedea. In deşertŭ întreba pe prietinii sĕi, căcĭ nicĭ unulŭ nu scia sĕ-i spună nimicŭ. Atâta înţelese totuşĭ, că bĕtrânulŭ Vênătorescu, unchiulŭ Mariei, ar fi muritŭ şi că vila i-s'a luatŭ pentru datorii.

Ce sĕ facă dér, încătrău sĕ apuce, s'o întêlnéscă, sĕ-i spună că a venitŭ, că o iubesce şi că de dorulŭ ei nu mai putea rĕmâné la Costescĭ, lângă mamă-sa.

Trecură aşa câteva sĕptĕmânĭ. Dela unŭ timpŭ Guţă începu sĕ-şĭ facă idei slabe despre mersulŭ lucrurilorŭ, şi adese-orĭ îndoindu-se în sine, îşĭ aducea aminte de vorbele mamei sale. Era gânditorŭ, era tăcutŭ, ca o insulă mută în mijloculŭ valurilorŭ vorbitóre.

Sĕrmanulŭ Guţă! (Va urma.)

Avisŭ d-lorŭ abonaţi!

Rugăm pe d-nii abonaţĭ ca la reînoirea prenumeraţiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ şi numerii de pe făşia sub care au primitŭ ḑiarulŭ nostru până acuma.

Domnii, ce se abonéză din nou, sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ şi sĕ arate şi posta ultimă.

Totodată facemŭ cunoscutŭ tuturorŭ D-lorŭ abonaţĭ, că mai avemŭ din anii trecuţi numerĭ pentru complectarea colecţiunilorŭ „Gazetei", precum şi câteva întregĭ colecţiunĭ, pentru carĭ se potŭ adresa la subsemnata Administraţiune în casŭ de trebuinţă.

Administraţ. „Gaz. Trans."

ABONAMENTE

la

„GAZETA TRANSILVANIEI"

se potŭ face cu începerea dela 1 şi 15 ale fiecărei lunĭ, mai uşorŭ prin mandate postale.

Adresele ne rugămŭ a ni se trimite esactŭ arătându-se şi posta ultimă.

Preţulŭ abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

pe trei lunĭ	3 fl. —
„ şése lunĭ	6 fl. —
„ unŭ anŭ	12 fl. —

Pentru România şi străinătate:

pe trei lunĭ	10 francĭ
„ şése lunĭ	20 „
„ unŭ anŭ	40 „

Abonamente la numerele cu data de Duminecă ale „Gazetei Transilvaniei."

Pentru Austro-Ungaria:

pe anŭ	**2 fl.**
pe şése lunĭ	**1 fl.**
pe trei lunĭ	**50 cr.**

Pentru România şi străinătate:

pe anŭ	**8 francĭ**
pe şése lunĭ	**4** „
pe trei lunĭ	**2** „

Abonamentele se facŭ mai uşorŭ şi mai repede prin **mandate poştale.**

Domnii, carĭ se vorŭ abona din nou, sĕ binevoiéscă a scrie adresa lămuritŭ şi a aráta şi poşta ultimă.

Administraţiunea „Gazetei Transilvaniei".

Mersulŭ trenurilorŭ

pe liniele orientale ale căii ferate de statŭ r. u. valabilŭ din 1 Iunie 1888.

Budapesta—Predealŭ

	Tren de persóne	Trenŭ accelleratŭ	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Viena	11.10	8.—		
Budapesta	7.40	2.—	3.10	6.18
Szolnok	11.06	4.05	7.38	9.38
P. Ladány	2.02	5.47	5.39	12.02
Oradea-mare	4.18	7.01	8.46	1.51
		7.11	9.18	2.11
Várad-Velencze			9.27	2.19
Fugyi-Vásárheli			9.44	2.32
Mezö-Telegd		7.41	10.21	2.55
Rév		8.10	11.38	3.38
Bratca			12.16	4.01
Bucia			12.54	4.23
Ciucia		9.04	1.57	4.49
Huiedin		9.34	3.11	5.31
Stana			3.40	5.40
Aghiriş			4.15	6.12
Ghirbĕu			4.36	6.24
Nădĕşel			4.58	6.38
Cluşiu		10.34	5.26	6.56
	11.15			7.15
Apahida	11.34			7.41
Ghiriş	12.45			9.18
Cucerdea	1.30			10.—
Uió ra	1.37			10.09
Vinţulŭ de susŭ	1.45			10.19
Aiud	2.07			10.48
Teiuşŭ	2.26			11.55
Crăciunelŭ	3.11			12.34
Blaşiu	3.24			12.52
Micăsasa	3.54			1.34
Copşa mică	4.09			2.19
Mediaşŭ	4.21			2.46
Elisabetopole	5.11			3.31
Sighişóra	5.45			3.59
Haşfalĕu	6.12			4.32
Homorodŭ	7.32			6.53
Ágostonfalva	8.17			7.21
Apatia	8.37			8.23
Feldióra	9.06			9.02
Braşovŭ	9.45			9.52
	1.55			
Timişŭ	2.53			
Predealŭ	3.28			
Bucurescĭ	9.35			

Predealŭ—Budapesta

	Tren de persóne	Trenŭ acceleratŭ	Trenŭ mixt	Trenŭ omnibus
Bucurescĭ			7.30	
Predealŭ			1.14	
Timişŭ			1.45	
Braşovŭ	—.—		2.32	
	4.10		7.10	
Feldióra	4.56		7.31	
Apaţa	5.37		8.14	
Ágostonfalva	6.07		8.36	
Homorodŭ	6.55		9.12	
Haşfalĕu	8.36		10.24	
Sighişóra	9.13		10.46	
Elisabetopole	9.56		11.19	
Mediaşŭ	10.37		11.47	
Copşa mică	10.59		12.02	
	11.16		12.09	
Micăsasa	11.37		12.25	
Blaşiu	12.16		12.53	
Crăciunelŭ	12.33		1.05	
Teiuşŭ	1.51		1.47	
Aiudŭ	2.18		2.08	
Vinţulŭ de susŭ	2.48		2.30	
Uióra	2.56		2.37	
Cucerdea	3.14		2.53	
Ghirişŭ	4.01		3.26	
Apahida	5.28		4.40	
Cluşiu	5.56		5.—	
	6.37	5.32		8.—
Nădăşelŭ	6.58			8.36
Gîhrbău	7.14			9.02
Aghireşŭ	7.29	6.11		9.32
Stana	7.56			10.11
B. Huiedin	8.18	6.43		10.51
Ciucia	8.58	7.12		12.16
Bucia	9.15			12.50
Bratca	9.34			1.19
Rév	9.53	7.51		2.—
Mezö-Telegd	10.25	8.17		3.04
Fugyi-Vásárheli	10.47			3.36
Várad-Velencze	10.57			3.52
Oradea-mare	11.04	8.42		4.03
	11.19	8.47	10.50	4.47
P. Ladány	1.15	10.08	1.33	7.30
Szolnok	3.29	11.51	3.29	3.15
Budapesta	6.33	1.55	7.45	10.—
Viena	2.50	7.15	6.05	

B.-Pesta-Aradŭ-Teiuş

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de pers.	Trenŭ de pers.
Viena		11.10	2.—
Budapesta		8.20	9.05
Szolnok		11.20	12.41
Aradŭ		4.10	5.45
	2.17	4.30	6.—
Glogovaţŭ	2.37	4.43	6.13
Gyorok	3.19	5.07	6.38
Paulişŭ	3.43	5.19	6.51
Radna-Lipova	4.05	5.41	7.10
Conop		6.09	7.37
Bĕrzava		6.28	7.55
Soborşinŭ		7.25	8.42
Zamŭ		8.01	9.12
Gurasad.		8.34	9.41
Ilia		8.55	9.58
Branicica		9.19	10.17
Deva	1.47	9.51	10.42
Simeria (Piski)	2.08	10.35	11.07
Orăştia		11.09	11.37
Şibotŭ		11.39	12.—
Vinţulŭ de josŭ		12.12	12.29
Alba-Iulia	8.55	12.29	12.46
Teiuşŭ	9.54	1.16	1.26

Teiuş-Aradŭ-B.-Pesta

	Trenŭ mixt	Trenŭ de pers.	Trenŭ mixt
Teiuşŭ	11.24	3.—	1.42
Alba-Iulia	12.09	3.44	2.32
Vinţulŭ de josŭ	12.30	4.10	
Şibotŭ	1.01	4.43	
Orăştia	1.32	5.13	11.—
Simeria (Piski)	2.32	6.15	11.21
Deva	2.52	6.35	
Branicĭca	3.23	7.02	
Ilia	3.55	7.28	
Gurasada	4.08	7.40	
Zamŭ	4.44	8.11	
Soborşinŭ	5.30	8.46	
Bĕrzava	6.27	9.33	
Conopŭ	6.47	9.53	
Radna-Lipova	7.28	10.27	5.50
Paulişu	7.43	10.42	6.13
Gyorok	7.59	10.58	6.38
Glogovaţ	8.28	11.35	7.19
Aradŭ	8.42	11.39	7.38
	9.17	12.31	6.20
Szolnok	2.32	5.12	
Budapesta	6.—	8.20	
Viena	3.—	6.05	

Simeria (Piski)-Petroşenĭ

Simeria	6.47	2.42
Streiu	7.40	3.25
Haţegŭ	8.51	4.16
Pui	10.02	5.11
Crivadia	11.02	5.58
Baniţa	11.50	6.40
Petroşenĭ	12.30	7.12

Petroşenĭ-Simeria (Piski)

Petroşenĭ	9.36	4.26
Baniţa	10.17	5.12
Crivadia	10.58	5.55
Pui	11.42	6.41
Haţegŭ	12.23	7.26
Streiu	1.12	8.14
Simeria	1.51	8.50

Aradŭ—Timişóra

Aradŭ	6.05	5.48
Aradulŭ nou	6.33	6.19
Németh-Ságh	6.58	6.44
Vinga	7.29	7.16
Orczifalva	7.55	7.47
Merczifalva	8.14	8.08
Timişóra	9.12	9.02

Timişóra—Aradŭ

Timişóra	6.25	5.—
Merczifalva	7.19	6.02
Orczifalva	7.46	6.32
Vinga	8.15	7.02
Németh-Ságh	8.36	7.23
Aradulŭ nou	9.11	8.01
Aradŭ	9.27	8.17

Ghirişŭ—Turda

Ghirişŭ	9.26	4.19
Turda	9.47	4.40

Turda—Ghirişŭ

Turda	8.29	3.19
Ghirişŭ	8.50	3.40

Sighişóra—Odorheiu

Sighişóra	6.05
Odorheiu	9.45

Odorheiu—Sighişóra

Odorheiu	5.38
Sighişóră	9.16

Copşa-mică—Sibiiu

Copşa-mică		2.29	4.35
Şeica mare		3.02	5.05
Lómneşŭ		3.46	5.46
Ocna		4.18	6.17
Sibiiu		4.42	6.40

Sibiiu-Copşa-mică

Sibiiu		8.50	10.—
Ocna		9.17	10.24
Lómneşŭ		9.45	10.50
Şeica mare		10.20	11.20
Copşa-mică		10.49	11.45

Cucerdea-Oşorheiu-Reghinulŭ săsescŭ

Cucerdea	3.05	10.20	3.25
Cheţa	3.35	10.50	3.58
Ludoşŭ	3.56	11.11	4.20
M.-Bogata	4.06	11.20	4.30
Iernutŭ	4.43	11.57	5.11
Sânpaulŭ	4.58	12.12	5.28
Miraşteu	5.21	12.36	5.53
Oşorheiu	5.40	12.55	6.13
	6.—	4.58	
Reghinul-săs.	7.56	7.—	

Reghinulŭ săsescŭ-Oşorheiu-Cucerdea

Reghinul-săs.		8.35	8.—
Oşorheiu		10.20	9.49
	6.56	12.15	10.20
Miraşteu	7.16	12.35	10.39
Sânpaulŭ	7.40	12.58	11.02
Iernutŭ	8.03	1.19	11.23
M. Bogata	8.37	1.49	11.53
Ludoşŭ	8.51	2.02	12.06
Cheţa	9.08	2.18	12.22
Cucerdea	9.40	2.46	12.50

Simeria (Piski)-Unied.

Simeria (Piski)	2.18
Cerna	2.39
Uniedóra	3.08

Unied.-Simeria (Piski)

Uniedóra	9.30
Cerna	9.56
Simeria	10.15

Murĕşŭ-Ludoşŭ-Bistriţa

Murĕşŭ-Ludoşŭ	4.40
Ţagŭ-Budatelecŭ	8.02
Bistriţa	— —

Bistriţa-Murĕşŭ-Ludoşŭ

Bistriţa	— —
Ţagŭ-Budatelecŭ	9.41
Murĕşŭ-Ludoşŭ	1.11

Notă: Numerii încuadraţĭ cu linii gróse însemnéză órele de nópte.

Tipografia A. MUREŞIANU, Braşovŭ